

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kielce, dnia 22.01.2014 r.

PS-II.431.512.2013

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w Kielcach
Punkt Kancelaryjny i Obsługi Klienta

wysl.
dnia **23 STY. 2014**

L.dz. zak.

Podpis

**Pan
Edward Zawierucha
Dyrektor
Domu Rodzinnego Nr 2
ul. G. Staszicowskich 93
25-820 Kielce**

Kontrolę problemową w Domu Rodzinnym Nr 2 w Kielcach, ul. G. Staszicowskich 93 w dniu 16 grudnia 2013 r. przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa:

1. **Pani Anna Konieczna** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 14) - przewodnicząca zespołu kontrolerów. Upoważnienie nr 1091/2013 z dnia 29.11.2013 r.
2. **Pani Katarzyna Arendarska** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 19). Upoważnienie nr 1090/2013 z dnia 29.11.2013 r.

Zakres kontroli:

1. **Przestrzeganie jakości usług opiekuńczo-wychowawczych świadczonych przez placówkę na rzecz wychowanków, w tym:**

- warunki bytowe,
- opieka zdrowotna, w tym pobyt dzieci w szpitalach,
- edukacja/kształcenie/wychowanie,
- czas wolny,
- usamodzielnienia wychowanków.

2. **Sprawdzenie wykonania zaleceń pokontrolnych.**

Okres objęty kontrolą: 01.01.2012 r. –do dnia kontroli.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono:

Dom Rodzinny Nr 2 w Kielcach funkcjonuje w oparciu o statut i regulamin organizacyjny, które w 2012 r. zostały zmodyfikowane poprzez uaktualnienie podstaw prawnych w oparciu, o które funkcjonuje placówka w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zmieniona została również nazwa placówki, która obecnie brzmi: „Dom Rodzinny Nr 2”.

W dniu kontroli, w placówce umieszczonych było 8 wychowanków, w wieku od 10 do 18 lat, w tym: 5 dziewczynek i 3 chłopców. W kontrolowanym okresie w placówce umieszczone zostało 2 –osobowe rodzeństwo.

Placówka zapewnia wychowankom standard usług opiekuńczo - wychowawczych, w tym:

- **warunki bytowe:** placówka usytuowana jest w wolnostojącym domu jednorodzinnym. Do dyspozycji wychowanków są wszystkie pomieszczenia wchodzące w skład domu (tj.: pokój ogólnodostępny – pełniący również funkcję jadalni, 6 pokoi sypialnych, 3 łazienki, kuchnia z jadalnią, przedpokój, salon, pokój gier i zabaw. Pokoje mieszkalne wyposażone są w tapczany, biurka, krzesła, szafy, szafki i inne meble (półki), zabawki, książki oraz elementy wystroju. Pozostałe pomieszczenia domu również są odpowiednio wyposażone (dodatkowo w sprzęt RTV i komputerowy). O porządek w pomieszczeniach dbają wszyscy domownicy. Ponadto wychowankowie mają możliwość korzystania (zwłaszcza w ciepłych porach roku) z podwórka wyposażonego w altankę z grillem, huśtawki, piaskownicę i trampolinę znajdującego się za domem.

Placówka zapewnia dzieciom wyżywienie dostosowane do ich potrzeb wiekowych i rozwojowych: 3 posiłki dziennie plus II śniadanie. Ponadto dzieci mają możliwość korzystania przez całą dobę z kuchni, w której dostępne są produkty żywnościowe i napoje. Wychowankowie w dni wolne od nauki samodzielnie przygotowują niektóre posiłki, np.: śniadania, kolacje, a także obiady. Natomiast w dni, w które uczęszczają do szkoły pomagają w przygotowywaniu posiłków. Wychowanki, z którymi rozmawiali kontrolujący, przyznały, że wyżywienie w placówce jest dobre i jest go pod dostatkiem.

Z informacji uzyskanych na kontroli (w tym, również od 2 wychowanek) wynika, iż placówka na bieżąco zaopatruje dzieci w odpowiednią odzież i obuwie. Starsi wychowankowie mają możliwość samodzielnie wybrać rzeczy, które im się podobają, a także dokonać ich zakupu. Podczas oględzin pomieszczeń placówki stwierdzono, że w szafach ubraniowych w pokojach wychowanków znajduje się utrzymana w czystości odzież i bielizna.

Wychowankowie na bieżąco i w miarę potrzeb otrzymują środki higieniczne/kosmetyczne dostosowane do ich wieku rozwojowego i indywidualnych potrzeb, tj.: szczoteczki i pasty do zębów, mydła, szampony, płyny do kąpieli, itp.

Wszyscy wychowankowie otrzymują kieszonkowe, w wysokości od 30 do 50 zł. Kwoty są zróżnicowane ze względu na wiek wychowanków – młodsi dostają mniej, a starsi więcej. W ostatnim czasie żadnemu z wychowanków nie zostało zmniejszone kieszonkowe. Kwota kieszonkowego zwiększana jest na przykład na wyjazdy wakacyjne.

Opiekę nad wychowankami sprawują Państwo Zawierucha.

- **opieka zdrowotna:** wychowankowie placówki mają zapewniony dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej w Powiatowym Centrum Usług Medycznych w Kielcach, ul. Żelazna. W kontrolowanym okresie żaden z wychowanków nie przebywał w szpitalu. Dwoje spośród 8 wychowanków korzysta z usług lekarzy specjalistów: ortodonta, ortopedy, psychiatry, neurologa i dermatologa. Poza jedną wychowanką, która ma FAS – pozostałe dzieci nie chorują na choroby przewlekłe;

- **edukacja/kształcenie/wychowanie:** wychowankowie uczęszczają do następujących szkół: 3 wychowanków do szkoły podstawowej, 1 wychowanek do gimnazjum, 3 wychowanków do szkół średnich i 1 wychowanka do szkoły zawodowej. Dwoje wychowanków uczestniczy w zajęciach wyrównawczych w szkole. W przypadku jednej wychowanki trwa sprawa o indywidualny tok nauczania w szkole.

Wychowankom w nauce i odrabianiu prac domowych pomagają Państwo Zawierucha oraz pani zatrudniona ze środków Fundacji Świętego Mikołaja.

Prowadzący placówkę twierdzą, że wychowankowie nie sprawiają poważnych problemów wychowawczych. Zachowania pozytywne są wzmacniane nagrodami (np. wyjściem do kawiarni, kina itp.). Natomiast za zachowania negatywne są stosowane kary (zakaz gry na komputerze i oglądania TV).

- **czas wolny:** placówka organizuje wychowankom różnego rodzaju uroczystości i imprezy, uwzględniające święta i inne dni wynikające z tradycji i obyczajów, tj.: urodziny wychowanków, mikołaja, gwiazdkę, uroczystości z okazji świąt oraz różnego rodzaju wyjścia i wyjazdy. Dzieci uczestniczą w różnego rodzaju imprezach organizowanych przez różne instytucje i organizacje pozarządowe. Tegoroczne wakacje dzieci spędziły na koloniach w Pogorzeliczy, Skale, Łąpinie i w Zakopanem;

- **usamodzielnienia wychowanków:** w kontrolowanym okresie nie usamodzielniał się żaden wychowanek. W roku 2014 czworo spośród wychowanków rozpoczęło proces usamodzielnienia. Dokumentacja dotycząca usamodzielnienia jednego z wychowanków,

który w grudniu 2013 r. ukończył 18 lat – znajdowała się w MOPR w Kielcach (inf. uzyskana od państwa Zawierucha).

Dokumentacja wychowanków.

W trakcie kontroli przeanalizowano indywidualną dokumentację wychowanków: akta osobowe wychowanków umieszczonych w placówce w okresie objętym kontrolą, plany pomocy dziecku oraz karty pobytu. W aktach osobowych wychowanków, którzy przebywają w placówce od 2012 roku znajdowały się niezbędne dokumenty. Druki planów pracy jak i kart pobytu zostały opracowane zgodnie z zapisami rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Z analizy planów (zał. nr 1) i kart pobytu (zał. nr 2) wynika, że dokumentacja ta nie jest uzupełniana na bieżąco. W planach brakowało określonego celu głównego, okresu na jaki wyznaczone były cele i działania, brak podpisów osób, które opracowały plan, brak informacji o tym czy przy opracowywaniu planu uwzględnione zostało zdanie dziecka, brak modyfikacji planów w ciągu okresu o którym mowa w rozporządzeniu. W kartach pobytu wpisy w poszczególnych obszarach są nieregularne i wybiórcze. W przypadku wychowanków, którzy zostali umieszczeni w placówce po dniu 1 stycznia 2012 r. (tj. od dnia obowiązywania rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej), nie zostały opracowane diagnozy psychofizyczne dzieci. Wśród dokumentacji wychowanków znajdowały się jedynie diagnozy sporządzone przez placówkę, w której dzieci przebywały wcześniej przed umieszczeniem ich w Domu Rodzinnym Nr 2 w Kielcach.

W trakcie analizy informacji pisemnych o wychowankach przebywających w placówce przygotowanych przez prowadzących placówkę na okoliczność kontroli – kontrolujący stwierdzili, że w przypadku 3 wychowanków, których sytuacja prawna jest uregulowana – nie zostali oni zgłoszeni do Ośrodka Adopcyjnego. Kontrolujący poinformowali prowadzących placówkę o obowiązku zgłaszania przez nich wychowanków z uregulowaną sytuacją prawną wynikającym z art. 100 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2012 r. poz. 135 ze zm.) do Ośrodka Adopcyjnego. Ponadto dyrektor placówki – p. Edward Zawierucha w protokole przyjęcia ustnego wyjaśnienia (zał. nr 3) sporządzonego podczas kontroli zobowiązał się do niezwłocznego poinformowania Ośrodka Adopcyjnego o fakcie pobytu w placówce wychowanków z uregulowaną sytuacją prawną. W dniu 7 stycznia 2014 r. dyrektor Domu Rodzinnego Nr 2 zgłosił wychowanków do Ośrodka Adopcyjnego w Kielcach, o czym Ośrodek poinformował Wydział Polityki Społecznej pisemnie (zał. nr 4). Kontrolujący prowadząc dalsze postępowanie wyjaśniające w tej sprawie, ustalili, że w jedna wychowanka spośród 3 dzieci została zgłoszona do Ośrodka Adopcyjnego jeszcze przed umieszczeniem jej w Domu

Rodzinnym Nr 2 w Kielcach – przez rodzinę zastępczą w której przebywała. Natomiast w przypadku pozostałej dwójki wychowanków, których sytuacja prawna została uregulowana w 2009 r. i w 2010 r. – nie zostali oni zgłoszeni do Ośrodka Adopcyjnego do dnia 7 stycznia 2014 r.

Dom Rodzinny Nr 2 w Kielcach w ramach wykonywania swoich zadań współpracuje z różnymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka, przede wszystkim z: sądami rodzinnymi, PCPR – ami, MOPR w Kielcach, Ośrodkiem Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach, Ośrodkiem Adopcyjnym w Kielcach i Ops – ami, z terenów z których pochodzą wychowankowie, szkołami do których uczęszczają wychowankowie. Ponadto placówka współpracuje z organizacjami pozarządowymi, tj.: Fundacja Orlen „Dar Serca”, Fundacja Świętego Mikołaja, Caritas Diecezji Kieleckiej.

Sprawdzenie wykonania zaleceń pokontrolnych.

1. Opracować i modyfikować indywidualny plan pracy dla wszystkich wychowanków zgodnie z wytycznymi określonymi w § 12 rozporządzenia MPiPS z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. z 2007 r. Nr 201, poz.1455).

W związku z faktem, że od 1 stycznia 2012 roku obowiązuje nowe rozporządzenie MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej – druki planów pomocy opracowane zostały zgodnie z wytycznymi tego rozporządzenia. Natomiast jeżeli chodzi o modyfikację planów – to nie jest ona dokonywana zgodnie z wyżej wymienionym rozporządzeniem.

W związku z powyższym stwierdzić należy, że zalecenie zostało zrealizowane częściowo.

2. W protokołach z posiedzeń stałych zespołów zawierać informację dlaczego dalszy pobyt dziecka w placówce jest zasadny.

Zalecenie nie zostało zrealizowane, ponieważ po analizie protokołów z posiedzenia stałego zespołu, które miało miejsce w dniu 22.10.2013 r., stwierdzono, że nie są w nich wskazane powody dalszego pobytu dzieci w placówce.

Kontrolujący stwierdzili, że placówka w sposób prawidłowy wypełnia funkcję opiekuńczo-wychowawczą, a wychowankowie mają zapewnione bardzo dobre warunki do prawidłowego rozwoju psychicznego, fizycznego i kulturalnego. Stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia dotyczące zaniedbań w prowadzeniu dokumentacji wychowanków które to mają jedynie charakter formalny i nie wpływają znacząco, bezpośrednio i niekorzystnie na proces wychowawczy i rozwój wychowanków. Natomiast nie zgłoszenie

dwójki wychowanków z chwilą uregulowania ich sytuacji prawnej do Ośrodka Adopcyjnego, spowodowało, że dzieci pozbawione zostały szansy na przysposobienie i wychowywanie się i dorastania w rodzinie. Pomimo, że od 1 stycznia 2012 r. ustawodawca nałożył na dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych obowiązek zgłaszania dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do Ośrodka Adopcyjnego pod groźbą rozwiązania stosunku pracy bez zachowania okresu wypowiedzenia (art. 100 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) – dzieci nie zostały zgłoszone, co jest naruszeniem cyt. wyżej artykułu. Po zakończeniu kontroli, dyrektor Domu Rodzinnego Nr 2, zgodnie ze złożonym w dniu kontroli ustnym wyjaśnieniem, w dniu 7 stycznia 2014 r. zgłosił dzieci do Ośrodka, o czym w tym samym dniu Ośrodek Adopcyjny poinformował Wydział. W związku z powyższym, Wojewoda odstępuje od wydania zalecenia w sprawie zgłoszenia tych wychowanków do Ośrodka Adopcyjnego.

Wykonywanie zadań przez placówkę w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

Mając na uwadze powyżej ocenę i uwagi wnoszę o:

1. **Uzupełnienie dokumentacji indywidualnej wychowanków tj. planów pomocy i kart pobytu zgodnie z uwagami zawartymi w treści wystąpienia.**
2. **Zgłaszanie wychowanków z uregulowaną sytuacją prawną do Ośrodka Adopcyjnego zgodnie z art. 100 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.**

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień. Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

mgr Renata Segłecińska
Wojewoda Świętokrzyski
Wydział Polityki Społecznej
(zarządzający kontrolą)

Do wiadomości:

1. Pan Wojciech Lubawski – Prezydent Miasta Kielce, ul. Rynek 1, 25-303 Kielce.
2. a/a.